

Nordre Follo
kommune

Årsplan 2024-25

Vestre Greverud barnehage

Innhold

1 OM ÅRSPLANEN OG KOMMUNENS MÅL FOR BARNEHAGENE	2
2 KOMMUNENS STYRINGSDOKUMENTER	3
3. OM BARNEHAGEN – SATSINGSOMRÅDER OG AKTIVITETER DETTE ÅRET	4
3.1 BAKGRUNN FOR VALG AV SATSINGSOMRÅDER.....	4
3.2 SATSINGSOMRÅDENE.....	5
3.3 KOMPETANSEUTVIKLING.....	5
4 BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	6
4.1 OMSORG	6
4.2 LEK	6
4.3 DANNING.....	7
4.4 LÆRING	8
4.5 VENNSKAP OG FELLESSKAP.....	9
4.6 KOMMUNIKASJON OG SPRÅK.....	9
4.7 BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	10
4.8 BARNEHAGENS FASTE TEMA	13
5 BARNES MEDVIRKNING	14
6 BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER	14
6.1 PROGRESJON	15
6.2 DIGITAL PRAKSIS.....	15
6.3 KVALITETSKJENNETEGN	16
7 OVERGANGER.....	16
7.1 NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN	16
7.2 OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN.....	17
7.3 OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE	18
8 PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON	19
9. AKTIVITETER / ÅRSHJUL.....	21
10. PLAN FOR VURDERING.....	23
11. KILDER OG REFERANSER	23

1 Om årsplanen og kommunens mål for barnehagene

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, samt fremme læring og danning. Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. ([Rammeplanen 2017, side 7](#))

Årsplanen viser hvordan barnehagen arbeider for å omsette både rammeplanen og kommunens planer til pedagogisk praksis. Planen er et arbeidsredskap for alle ansatte i barnehagen. Den inneholder felles satsingsområder for alle kommunale barnehager og den enkelte barnehages visjon, mål og tiltak.

Del av kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med kommuneplanen og årlige økonomi- og handlingsplaner. Årsplanen skal sikre sammenheng mellom kommunens overordnede mål og de mål, tiltak og aktiviteter barnehagen prioriterer. I tillegg skal planen gi informasjon til foreldre/brukere av barnehagen.

Visjon og verdier

Kommunens visjon er Nær og nyskapende. Våre verdier er Ansvar, omsorg og respekt.

Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

Fastsatt av SU: Juni 2024

Barnehagens styrer: *Jannicke Molsvik*

Årsplanen sendes ut på Daglig dialog.
Den ligger også på [barnehagens nettside](#)

2 Kommunens styringsdokumenter

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i kommuneplan for Nordre Follo. Disse blir blant annet fulgt opp med fem innsatsområder i økonomi- og handlingsplan for perioden 2023-2026:

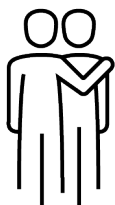
Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode ressurser for sine og andres barn.

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap.

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal se barnet - hele barnet og familien.

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og elever får realisert sitt potensial for utvikling og læring.

Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

Vi skal sørge for at barn og familier som har behov for støtte, får det med riktig innsats tidsnok.

Riktig innsats tidsnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

Les mer på kommunens nettside

- [Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030](#)
- [Økonomi og handlingsplan 2023-2026](#)

3. Om barnehagen – satsingsområder og aktiviteter dette året

Vestre Greverud barnehage ligger sentralt på Greverud, nær kollektivtransport som buss og tog. Nærmiljøet er variert og inneholder blant annet fine turområder, idrettsbaner, skoler og et lite kjøpesenter og sykehjem.

Barnehagen har et flott og variert uteområde med egen skog på baksiden av barnehagen.

Barnehageåret 24/25 skal vi jobbe med satsningsområdet «Språk og språkmiljø».

3.1 Bakgrunn for valg av satsingsområder

I Vestre Greverud barnehage har vi et stort mangfold blant både barn, foreldre og ansatte. Dette er noe vi er stolt av og ser som en stor ressurs. Personalet skal gi barna varierte og positive erfaringer ved å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser.

Å lære språket er noe av det viktigste som skjer i barns liv. Gjennom språket lærer vi å forstå verden og vi får økende innsikt i oss selv. Språket er avgjørende for den intellektuelle, emosjonelle og sosiale utviklingen.

Språket gir identitet og tilhørighet. Personalet skal oppmuntre alle barn, også de med to- eller flerspråklig bakgrunn, til å være språklig aktive og samtidig hjelpe dem til å få erfaringer som bygger opp deres begrepsforståelse og ordforråd i norsk.

Personalet vil «bade» barna i ett allsidig språkmiljø gjennom lek og aktiviteter som er spennende og utfordrende og som gir et godt læringsmiljø for alle.

I barnas samhandling i leken utvikles språket. Barna leker med ord, rimer og skaper «tulleord». Personalet må derfor se på den store læringsverdien vi får gjennom leken for vekst og utvikling.

3.2 Satsingsområdene

Personalet ønsker å gi barna et rikt språk for å samhandle med hverandre, utvikle gode vennskap, og å utvikle en god språklig kompetanse før skolestart.

For å arbeide for å nå dette målet må personalet:

- Personalet lytter og samtaler med barna.
- Avdelingene bruker bøker og fortellinger som formidling.
- Personalet jobber fast i smågrupper, hvor vi har fokus på språkstimulerende aktiviteter.
- Alle avdelinger bruker alternative supplerende kommunikasjonsmidler som konkrete, og tegn som støttemidler i den daglige kommunikasjonen
- Personalet er bevisste rollemodeller ved å bruke begreper, benevne med bilder/ord og gir barna god responstid slik at barna kan medvirke i egen språkutvikling
- Barnehagen har samarbeid med biblioteks bussen og biblioteket i Nordre Follo kommune.
- Personalet bruker barnesamtaler aktivt, for å planlegge og evaluere hverdagen vår
- Personalet bruker kvalitetskjenner for godt språkmiljø aktivt gjennom året. Dette setter føringer for hvordan vi arbeider.

3.3 Kompetanseutvikling

Personalet skaper rom for vurderingsarbeid og faglige diskusjoner i avdelingsmøter. Vi etterstreber at alle ansatte får delta i alle faser av de didaktiske prosessene- planlegging, gjennomføring og vurdering, så vi utvikler oss sammen. Vi har troen på at det å skape en god delingskultur på huset, skaper utvikling og kvalitet for alle. Vi jobber i smågrupper på tvers av huset, slik at kompetansen vi har på huset gagnar alle barna.

I tillegg til dette, jobber barnehagen med kompetanseutvikling på personalmøter og plandager i løpet av året. Samt at det er satt opp en del treffpunkter med de andre barnehagene i sonen.

Kommunen har en egen kompetanseutviklingsplan, som barnehagene kan delta på.

4 Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Rammeplanen 2017, side 19)

4.1 Omsorg

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen 2017, side 19)

Barnehagens tiltak:

- Personalet bekrefter barnas positive handlinger.
- Personalet lytter til det barna har å fortelle og er opptatt av, og sammen øver vi på å sette ord på barnas følelser og handlinger.
- Personalet er til stede her og nå, følger med og er sensitive for barnas signaler.
- Personalet veileder barna til å hjelpe hverandre, trøste hverandre og vise omsorg.
- Personalet hjelper barna til å sette ord på hva de er gode til, og hva de trenger å øve på.

4.2 Lek

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og

læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, side 20)

Barnehagens tiltak:

- Personalet bidrar til at barna lærer å beherske sosiale ferdigheter i leken
- Personalet gir barna felles opplevelser som kan gi alle barn like forutsetninger for å kunne delta i leken
- Personalet tilrettelegger rommene i barnehagen for ulike typer lek.
- Personalet har samtaler med barna om hva de ønsker å leke, og lytter til hva de er opptatt av, slik at vi kan bygge videre på deres ønsker.
- Personalet er engasjerte voksne som deltar i barnas lek, hjelper barna å komme inn i leken, og viser glede og humor sammen med barna.
- Personalet er tett på og deltar i uteleken.
- Personalet deler barna i aldersbestemte grupper, og i mindre lekegrupper.

4.3 Danning

Barnehagen skal fremme danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplanen 2017, side 21)

Barnehagens tiltak:

- Personalet er gode forbilder, med hvordan vi er som voksne, hva vi sier og hvordan vi handler og hvordan vi er mot hverandre.
- Personalet gir barna oppmuntrende og positive bemerkninger når de leker, inkluderer andre, deler med hverandre, venter på tur, og når de hjelper hverandre.
- Personalet lærer barna å løse konflikter med dialog.
- Personalet lærer barna at vi har samme verdi gjennom å snakke om at vi som mennesker er ulike, at vi kommer fra ulike familier, representerer ulike kulturer, og er verdifulle som den vi er.

4.4 Læring

Barnehagen skal fremme læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplanen 2017, side 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet støtter barnas nysgjerrighet, vitebegjær og lærelyst ved å lytte til det barna er opptatt av, og ved å undre oss sammen.
- De ansatte deler av vår egen kunnskap.
- Personalet bruker digitale verktøy for å finne ut av det vi lurer på.
- Personalet legger til rette for formelle og uformelle lærings situasjoner.
 - En formell lærings situasjon er eksempelvis en samlingsstund, en aktivitet eller et måltid.
 - En uformell lærings situasjon skjer eksempelvis i lek, og når vi undrer oss sammen med barna.

4.5 Vennskap og fellesskap

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne.

Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet bidrar til at barna lærer å skape et positivt klima i gruppen, ved å være inkluderende i lek, og ved å ha et positivt samspill med andre barn og voksne.
- Personalet bidrar til at barna lærer å være løsningsorienterte og bruke språket i konfliktsituasjoner.
- Personalet støtter barna til å ta initiativ til lek og aktiviteter sammen med andre barn, og utvikler gode vennskap.
- Personalet jobber med at alle barn skal være stolt av sin identitet, og at hen er betydningsfull i fellesskapet vårt.
- Personalet setter i gang med aktivitetsplaner og tiltak raskt når barn, foreldre eller ansatte opplever at barn ikke har det trygt og godt i barnehagen.

Les mer på kommunens nettside

[Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

4.6 Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og

alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

(Rammeplanen 2017, side 23)

Barnehagens tiltak:

- Personalet inkluderer alle barna i språkstimulerende aktiviteter som å spille spill, lære barna rim og regler, høytlesning for en liten gruppe barn, og ved å ha samtaler om inkludering.
- Personalet hører på hva barna har å fortelle, og hjelper dem å sette ord på handlinger.
- Personalet er oppmerksomme på barnas signaler, selv om de ikke kan uttrykke seg med verbalt språk.
- Personalet avbryter ikke samtaler barn-voksen eller barn-barn uten å spørre om det er greit.
- Personalet leser bøker for barna.
- Barnehagen har et bibliotek i barnehagen, slik at foreldre kan lese de samme bøkene hjemme som i barnehagen.
- Barnehagen har bøker på ulike språk.
- Personalet bruker konkrete og bilder til å forsterke språket ved bruk av dagstavle, bilder på lekekasser, til sanger og i samlingsstund.

Se også pkt. 5.3 Kvalitetskjenntegn.

4.7 Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktivitet. (Rammeplanen 2017, side 47)

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet

- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Barnehagens tiltak:

Kommunikasjon, språk og tekst

Vi bruker bilder og konkreter til å forsterke språket som dagstavle, bilder på lekekasser, til sanger og i samlingsstund.

- Personalet bruker enkle tegn og konkreter til barn som trenger det
- Personalet synger sanger med bevegelse.
- Personalet lærer barna rim og regler.
- Personalet leser for og med barna.

Kropp, bevegelse, mat og helse

- Barnehagen tilbyr grupper med barneyoga, og alle barn skal ha mulighet til å hvile i løpet av dagen.
- Avdelingene går på tur i ulendt terreng og legger til rette for fysisk stimulerende aktiviteter ute.
- Personalet snakker om kroppen, og jobber med «[Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser \(nordrefollo.kommune.no\)](http://vold.i.naere.relasjoner-barnehagens.arbeid.med.kropp.seksualitet.og.grenser.nordrefollo.kommune.no)» fast på avdelingene.
- Personalet lærer barna å sette grenser for sin egen kropp
- Barna får servert grønnsaker og frukt hver dag.
- Barna får et variert kosthold hvor fisk tilbys minimum en dag i uken.
- Barna skal få oppleve matglede sammen

Kunst, kultur og kreativitet

- Avdelingene har formingsaktiviteter med ulike materialer, hvor barna kan bruke sin kreativitet og skaperglede.
- Barna får jobbe kreativt med ulike digitale verktøy som hjelpemiddel.
- Avdelingene legger til rette for videreformidling av barnekulturen gjennom ulike fang- og sangleker.
- Avdelingene har sangstunder hvor vi lærer barna å bruke rytmeinstrumenter.

- Personalet legger til rette for dans og kreativt uttrykk gjennom musikk og bevegelse.
- Personalet legger til rette for kreativ rollelek gjennom å formidle eventyr, og tilbyr barna utkleddingstøy og rekvisitter til bruk i leken.

Natur, miljø og teknologi

- Avdelingene går på tur i skogen, stopper opp og ser, sanser og undrer oss over det som skjer i naturen gjennom året.
- Personalet lar barna bruke forstørrelsesglass, bøker og digitale verktøy for å finne ut av det som skjer i naturen og i miljøet.
- Personalet gir barna mulighet til å leke med konstruksjonsleker som klosser, lego og duplo.
- Barnehagen sorterer avfall, har fokus på kildesortering, og personalet snakker med barna om å ikke kaste søppel i naturen.

Antall, rom og form

- Barna leker med ulike former og mønstre.
- Personalet lærer barna å sortere, telle, benytter og beskriver mengder og størrelser, og bruker matematiske grunnbegreper.
- Personalet inspirerer barna til matematisk tenkning gjennom å bruke spill, digitale verktøy, leker og utstyr.

Etikk, religion og filosofi

- Personalet undrer seg sammen med barna om grunnleggende spørsmål om livet, gjennom samtaler og bøker.
- Personalet lærer barna om likheter og ulikheter hos mennesker, og at alle er like mye verdt.
- Personalet lærer barna å ha respekt for hverandre, og har som motto «Vi skal være mot andre, slik vi vil at andre skal være mot oss».
- Personalet snakker om de kristne høytidene, leser bøker og besøker kirken.
- Personalet gir barna kunnskap om andre religioner og livssyn som er representert i barnehagen.
- Avdelingene markerer andre relevante høytider. Nærmiljø og samfunn
- Gjennom verdier barna møter i barnehagen ønsker vi å fremme læring om hva et demokrati er.
- Vi utforsker nærmiljøet med kirken, butikken, lekeplasser og toget.
- Vi samarbeider med virksomheter i nærmiljøet vårt (kirke, skoler og eldreheim.)
- Vi lærer barna å ferdes trygt i trafikken (se punkt 3.8).

- Vi lærer barna om ulike familieformer, og henger opp bilder av barnas familier og huset deres.
- Vi gir barna begynnende kjennskap til menneskerettighetene, og fokuserer spesielt på barnekonvensjonen.

4.8 Barnehagens faste tema

De kommunale barnehagene har tre felles temaer, i tillegg til egne mål og satsingsområder.

Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap er et overordnet satsningsområde i barnehagene. Ifølge barnehageloven har barnehagen plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.

Dette er et ledd i arbeidet med innsatsområdet «Se meg - hele meg» og overordnet plan «Vold i nære relasjoner». Barn skal få kunnskap om tema kropp, seksualitet og grenser som gjør at de både tør og har et språk til å fortelle om vold og seksuelle overgrep så tidlig som mulig. Personalet skal være trygge omsorgspersoner og aktivt til stede for å fange opp barns signaler og uttrykk. Dette arbeidet skal sees i sammenheng med progresjonsplan for barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep.

Arbeidet er delt opp i fire underpunkter:

- Forebygge
- Avdekke
- Håndtere
- Ivareta

Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo som mål å bli en trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene.

- [Trygg trafikk](#)

5 Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 27)

Se også pkt. 5.3 Kvalitetskjennetegn.

Barnehagens tiltak:

- Vi har regelmessige barnesamtaler med barna, tilrettelagt etter barnets modning. Her kartlegger vi barnets trivsel og relasjoner med andre barn og ansatte (minimum hvert halvår)
- Barna får selv bestemme hva de vil leke, hvor de vil leke, og hvem de vil leke med i perioder av dagen. Samtidig er personalet opptatt av at alle barna skal inkluderes i en lek, samt å av og til skjerme leken til barn.
- Barnehagen er bevisst på barnas ulike uttrykksformer, og tilrettelegger for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, modenhet, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.
- De voksne følger opp spontane tanker som kommer fra barna ved å ta seg tid til å undre seg sammen med dem.

6 Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

For barnehagens egne arbeidsmåter, se kap. 8.

6.1 Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Hver aldersgruppe i barnehagen jobber systematisk med de ulike fagområdene og temaer.
- Når barna viser interesse for et tema, kan vi bygge videre på det i samlinger og lek.
- Når personalet ser et behov i barnegruppen, tar vi det opp som tema og bruker konkrete og rollespill i samlinger, og i samtaler med barna i mindre grupper.
- Vi jobber systematisk med at barna skal bli selvstendige ut fra sitt eget ståsted.
- Vi jobber systematisk med at barna skal kunne innordne seg i en gruppe og hevde seg selv.

6.2 Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Vi bruker ulike digitale verktøy på lik linje som bøker og andre hjelpemidler.
- Vi bruker digitale hjelpemidler for å skape ulike stemninger og følelser i rommet.
- Vi tar med oss digitale hjelpemidler ut på tur.

6.3 Kvalitetskjenntegn

Kvalitetskjenntegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med rammeplan for barnehagen. Den enkelte barnehage bruker kjenntegn som er tilpasset sine satsingsområder. Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjenntegn innenfor områdene nedenfor.

- [Barnehagens allmennpedagogiske arbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med språkmiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med lekemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med ledelse av barnegruppa](#)
- [Barnehagens arbeid med foreldresamarbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med demokrati og medvirkning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygg og inkluderende tilvenning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygt og godt barnehagemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep](#)

Kvalitetskjenntegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

7 Overganger

Plan for overgang barnehage – skole – SFO

Målet med planen er å skape trygghet for barnet gjennom tydelige og forutsigbare overganger gjennom hele livet. Planen skal gi en retning for virksomhetenes arbeid med overganger. Trygghet for barnet, en god tilknytning og nære relasjoner er viktig for barns læring og utvikling. Denne planen beskriver det viktigste i overgangen mellom ulike faser i barnas liv.

[Plan for overgang barnehage - skole - SFO](#)

7.1 Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Vi tar kontakt med alle nye foreldre når de har takket ja til barnehageplassen.
- Vi er nysgjerrig og det å bli kjent med barnet og familien er det viktigste for oss.
- Vi tilrettelegger den skriftlige informasjonen vår slik at alle foreldre har mulighet til å forstå (Enklest og minst mulig tekst, bruk av bilder og konkrete.)
- Vi arrangerer besøksdager, slik at foreldrene blir kjent med personalet og andre foreldre i forkant.
- Vi jobber for at barna skal oppleve trygghet og omsorg ved at hvert barn har sin kontaktperson den første tiden de går i barnehagen.
- Vi har en samtale med foreldrene en av de første dagene barnet går i barnehagen, for å utveksle informasjon slik at barnets behov blir ivaretatt på best mulig måte.
- Vi oppfordrer foreldre til å bruke god tid på tilvenningen og gi barnet kortere dager i starten.

7.2 Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Vi begynner å besøke nye avdelinger allerede fra januar. Det lages en egen plan med datoer for besøk.
- Vi jobber fast i grupper på tvers av avdelingene. Slik blir barna kjent med barn på andre avdelinger, samt blir trygge på de ansatte.
- Alle avdelingene leker sammen ute, så barn og personalet blir kjent med hverandre.
- Viktig informasjon om barnet blir videreformidlet til ny avdeling.
- Foreldrene til barna som skal begynne på ny avdeling får beskjed om avdeling/gruppe i løpet av våren
- Vi arrangerer tilvenningsuker på ny avdeling i juni.

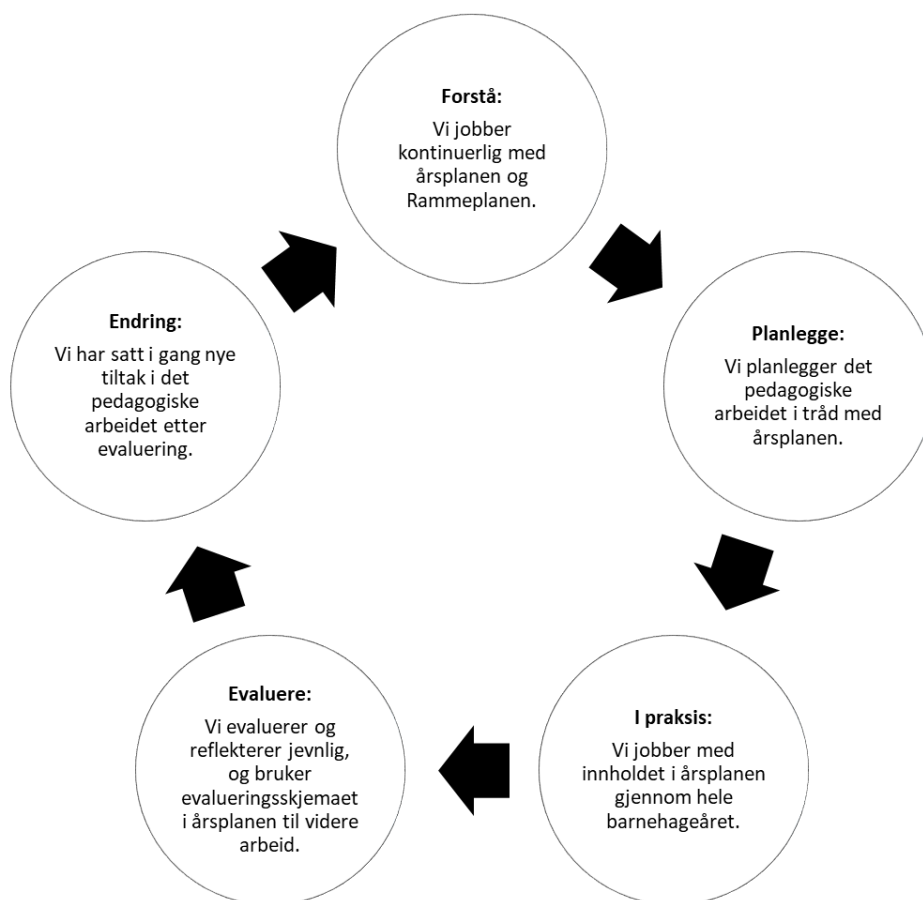
7.3 Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Barnehagen bruker en plan for overgangen barnehage-skole-SFO
- Barnehagen jobber etter egen plan for Filosofer siste året i barnehagen.
- Barnehagen har eget foreldremøte med skolestarterforeldrene, i etterkant av foreldremøtet i september.
- Avdelingene har foreldresamtaler i mars med hovedfokus på overgangen til skole.
- Barna deltar på skogtreff og skoletreff, der barna kan bli kjent med barn fra andre barnehager som skal begynne på samme skole.
- Barnehagen har overgangsmøter med skolene.
- Personalet jobber for at barna skal bli mest mulig selvstendige, robuste og ha en god selvfølelse før skolestart.
- Vi har egne Filosof-uker med alle skolestarterne i barnehagen i juni.

8 Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

Barnehagens tiltak:

- Personalet planlegger det pedagogiske arbeidet på avdelingen og i de aldersinndelte gruppene på plandagene i august og januar, og i våre ukentlige avdelingsmøter.
- Barnehagen har arbeidsgrupper i barnehagen som er ansvarlig for å planlegge, gjennomføre og evaluere de ulike arrangementene og prosjektene.
- Pedagogisk lederteam har møte en gang i uken, og planlegger og evaluerer barnehagens pedagogiske arbeid.
- Alle ansatte får tid til å forberede aktiviteter de skal ha sammen med barna.

- Barnehagen har personalmøter ca. fire ganger i året, og har fem planleggingsdager i året der vi får faglig påfyll, og planlegger det pedagogiske arbeidet.

Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

Barnehagens tiltak:

- På avdelingsmøtene evaluerer vi det pedagogiske arbeidet den siste måneden, og hva vi skal sette søkelys på den neste måneden.
- Personalet har barnesamtaler der barna får uttale seg om livet i barnehagen.
- Avdelingene bruker relasjonkartleggingskjema.
- Personalet skal reflekterer over egen rolle som personal i møte med hvert enkelt barn.
- Personalet skal reflekterer over egen rolle som voksen i lek med barn, ved bruk av praksisfortellinger.
- Personalet bruker «alle med» og «Tras» som er observasjonsskjemaer.
- Vi bruker kvalitetskjenningene for å vurdere praksisen vår.

Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Avdelingene dokumenter barnehagens pedagogiske arbeid og hverdager via barnehagens Facebook, og egne lukkede Instagramkontoer for avdelingene.

- Avdelingene lager månedsplaner med oversikt over hva som skal skje og jobbes med kommende måned. - Vi bruker IST til å gi foreldrene beskjeder og til å legge ut informasjonsskriv.
- Personalet dokumenterer ved hjelp av bilder og produkter barna har laget på avdelingen

9. Aktiviteter / Årshjul

Måned	Aktiviteter	informasjon
August	Tilvenning	Planleggingsdager 15. og 16. august (barnehagen stengt)
September	Foreldremøter foreldremøte skolestartere	23. september for Kvisten og Blåklokke
	Brannvernuker uke 37 og 38	25. september for Lille Konvall Egen invitasjon kommer.
Oktober	Solidaritetsaksjon- forut barnehageaksjon Trafikksikkerhetsuke (44)	24. 10- foreldre arrangement i barnehagen.
November	Bake-dag med foreldre eller besteforeldre. Dato kommer. Lysnisseprosjekt (SOS- barnebyer)	Planleggingsdag 15. november (barnehagen stengt)
Desember	Lucia- 13. desember, på formiddagen. Filosofene. Kirkebesøk- dato kommer Julebord for barna- 5. desember Nissefest- 19. desember	Barnehagen stengt julaften og nyttårsaften.
Januar		Planleggingsdag 2. januar, (barnehagen er stengt)
Februar	Samefolkets dag – 6. februar Karneval- 14. februar	
Mars	Ramadan og Id Barnehagedagen 11. mars	
April	Påskelunsj for barna	16-21 april Påske barnehagen er stengt. 22. april planleggingsdag- (barnehagen er stengt)
Mai	Trafikksikkerhetsuke (22) 16. Mai: 17. mai markering- tog til sykehjemmet. Foreldre kan se på om de ønsker.	

Juni	Sommerfest med foreldre (Foreldrenes arrangement) Avslutning filosofene	
Juli	Barnehagen stengt uke 28 og 29, felles sommerbarnehage i sonen i uke 30	

10. Plan for vurdering

Dette punktet omfatter både tiltakene for å nå målene i rammeplanen og barnehagens egne satsingsområder.

- Vurderingsarbeid settes på agendaen på avdelingsmøter.
- Bruke Kvalitetskjennetegnene for å vurdere progresjonen.
- Vi jobber med didaktisk planleggingsmodell sammen med personalet vårt.
- Barnesamtaler

11. Kilder og referanser

Rammeplan for barnehager

Lov om Barnehager